

[Frode Jakobsen.]

Vi kan ikke løbe fra vor skæbne. Det, vi kan løbe fra, er vor medindflydelse. Hvis man er venstreorienteret — det er ligesom det er ved at blive et grimt ord, derfor vil jeg bruge det også om mig selv — ja, så er der også venstreorienterede ude i Europa, og det er dér slaget står. Kan vi ikke sejre i Europa, kan vi ikke sejre overhovedet. Så kan vi vaske vores hænder; det kan vi godt gøre herhjemme. Men hvis man er virkelig politisk interesseret, er det, man er optaget af, ikke at vaske sine hænder, men hvordan det skal gå i verden.

I dag kæmpes der i Europa. Man kan ikke være sikker på sejr, men bliver det til nederlag, kommer nederlaget også til os, selv om vi ikke er med. De venstreorienterede i Europa ser mod Skandinavien, om ikke som det store forbillede, så efter forstærkning; det er i det Europa, slaget står, og vil man ikke være dér, hvor slaget står, ja, hvad er man så? Så er man en desertør fra frisindets sag.

SF anser USAs store indflydelse for en fare. Det er jeg ikke uenig i. Jeg er for en vestlig alliance, men det er en fare ved en alliance, hvis én er så meget større og stærkere end alle de andre. Det er en af farerne ved Atlantpagten i dag. Det er jo kommet dertil, at kritik af USAs politik, selv om det er en kritik, som deles af store dele af USAs befolkning, kaldes antiamerikansk. Derimod kan vi stå op og kritisere de Gaulle lige så galt vi vil; jeg har aldrig oplevet, at nogen har kaldt mig antifransk af den grund.

Det hedder i dag undertiden, at vi dog ikke kan tillade os at kritisere en NATO-allieret i vanskelighed, og USA er i vanskelighed i Vietnam. Men når man siger det på den måde, at vi ikke kan tillade os at kritisere en NATO-allieret i vanskelighed, ja, så er det simpelt hen ingen sandfærdig tale; det er med velberåd hu, jeg bruger ordet „ikke sandfærdig tale“, for det er jo ikke det, man mener. Man mener da gudske-lov ikke, at vi ikke må kritisere Portugal på grund af dets forfærdelige politik i Afrika; man mener ikke, at vi ikke må kritisere Grækenland; det har vi da heldigvis vist at vi kan, ja, man mener ikke engang, at vi ikke må kritisere England og Frankrig; det gjorde vi da i allerhøjeste grad under deres eventyr i Suez. Nej, man siger NATO,

og man mener USA; det er USA, som skal have en særstilling. Det er allerede noget meget farligt, når én skal have en særstilling inden for en alliance. En alliance, hvor parterne ikke er lige, hvor nogen skal have en særstilling, ja, den er i virkeligheden på vej til at høre op med at være en sand alliance.

Hvad kommer det Europadebatten ved? Jo, for det er ikke Danmark, men det er Europa, der kan møde USA som en jævnbyrdig. Hvis Europa skal øve sin fulde indflydelse på vestens politik, så må Europa stå samlet. Jeg går gerne ind for det, man kalder et Atlantsamfund, bare ikke under nogens førerskab, men gerne baseret på det, man kalder de to piller.

Der er også en amerikansk økonomisk ekspansion i Europa, som i høj grad er et problem i dag. Også den kan kun mødes af et samlet Europa. For min skyld må man gerne kalde det den tredje faktor. Det ord er blevet hængt ud som noget kætteri; det er et spørgsmål, om det er så dårligt. Realiteten er, at vi kan blive nødt til at stå sammen med USA. Vi har måttet stå sammen med USA i nød, men vi skal kun gøre det som frie lande, ikke som nogen, der skal tigge. Er det en dårlig ting, om de europæiske lande, som trods alt har så meget tilfælles, forskelligt både fra stormagten mod øst og stormagten mod vest, virkelig kan have et ord med i laget?

Jeg mener også, at der er mange betænkkeligheder ved det skridt, vi skal foretage. Noget så stort kan ikke være uden betænkkeligheder. Også jeg vil advare mod at gå ind i noget med blinde øjne. Jeg mener, der er grund til at føle sig som europæer, men ikke som europæiske nationalister. Vi skulle nødig afløse den gammeldags nationalisme — jeg ville kalde det den nationale nationalisme; hvis det ikke var sådan et kejtet ord — med en europæisk nationalisme, som i virkeligheden måske er særlig modbydelig, fordi det ville blive de riges nationalisme over for de fattige.

Men bekymringer på u-landenes vegne i denne forbindelse forstår jeg ikke, for kendsgerningen er dog, at vi aldrig har ydet nær så meget for at hjælpe de underudviklede lande, som man gør i de seks. Vi har i virkeligheden aldrig ydet nogen u-lands-hjælp. Vi har lovet 1 pct., og vi er nået op imod et par promille. Indvendingen om, at